

'Er heerst een informele sfeer met veel zin voor humor, maar met absoluut respect voor de andere en grote welwillendheid.' © Luc Gordts

Priesters voor een nieuwe tijd

Toon Osaer

De bisdommen Antwerpen, Gent, Hasselt en Mechelen-Brussel bundelen de krachten om vanaf september een gezamenlijke theologische opleiding voor hun seminaristen te organiseren. Het Leuvense Johannes XXIII-seminarie maakt zich letterlijk op om de nieuwe gasten te ontvangen. Over de taalgrens ging men de Vlamingen voor. Even polsen naar de ervaringen bij president Eric de Beukelaer.

ERIC de Beukelaer is inmiddels een klein jaar president van het Séminaire Saint Paul in Louvain-la-Neuve, opdracht die hij combineert met het woordvoerschap voor onze Franstalige bisschoppen. Geen ingewikkelde verklaring bij hem voor het samengaan van de bisdommen Luik, Doornik en Mechelen-Brussel. „De reden is het gebrek aan voldoende priesterkandidaten in de respectieve bisdommen. Ongewijfeld een gevolg van de geloofs-crisis in ons land. Dat valt te betreuren, maar om het feit zelf kunnen we niet heen.”

De jonge president (1963) werkte voordien al mee aan de priestervorming in zijn eigen bisdom, Luik. Hij ervoer er hoe je op zeker moment een kritisch minimum bereikt. „Er was welgeteld één seminarist, en daarmee kun je geen

gemeenschap meer vormen. Met uiteraard gevolgen voor het opleidingsmodel. Je zou je kunnen inspireren op het model van vóór het Concilie van Trente (midden zestiende eeuw), waarbij de kandidaat inwoont bij een parochiepriester. Voor de intellectuele vorming trekt hij dan naar een theologische faculteit of een ander vormingscentrum.”

In confrontatie

„Op zich misschien geen slecht model voor deze tijd, maar je verliest het waardevolle gemeenschapsleven”, betoogt De Beukelaer. „Zeker in een tijd met weinig kandidaten voelen seminaristen zich wel eens eenzaam of een buitenbeentje. Het contact met medebroeders is dan des te belangrijker. Samen leren bidden, met

anderen discussiëren en leren overleggen, en zo jezelf ontdekken in confrontatie met anderen. Een priester mag geen eenzaam zijn. Om al die redenen blijven we kiezen voor het seminarie-model. Het gemeenschapsleven is momenteel pas haalbaar door kandidaten van de verschillende bisdommen samen te brengen.”

Rijst de vraag of je dan nog een diocesane clerus opleidt. „Die verbondenheid met een bisdom is wezenlijk”, onderstreept de president. „Je wordt als diocesaan priester inderdaad gevormd en gewijd voor een bepaald bisdom, al ben je priester van de universele Kerk. Elk bisdom heeft een zekere eigenheid, legt eigen accenten. Als toekomstig priester is het van belang thuis te komen in die specifieke cultuur. Bij het opzetten van dit seminarie werd daarmee rekening gehouden.”

Hoe dan? „Door de vrij centrale ligging van Louvain-la-Neuve kunnen seminaristen makkelijk contact houden met het eigen bisdom. Moet ook wel, want de pastorale vorming en stages zijn exclusief voorbehouden aan dat bisdom. Als president ben ik daarvoor niet verantwoordelijk. Ik moet alleen opvolgen of ze plaatsvindt en goed gebeurt. Mijn taak is wel te zorgen voor de spirituele vorming en het geestelijke leven, voor het academische aspect van de studies en voor het gemeenschapsleven. De staf is afkomstig uit de drie betrokken bisdommen: de president uit Luik, de directeur uit Doornik en de geestelijke leider uit Mechelen-Brussel.”

„Toegegeven”, aldus De Beukelaer, „het lijkt een ingewikkelde constructie, maar het werkt. We zijn tegelijk soepel en veeleisend. We vormen mensen om verant-

woordelijkheid te dragen. Ze moeten die hier dan al kunnen nemen. Maar we begeleiden hen daarin. Vandaar een vast stramen en ritme om zich een bepaalde levensstijl eigen te maken. We besteden flink wat aandacht aan de spirituele vorming. Een priester is een man van God en daarbij hoort een intens gebedsleven, wil je het volhouden.”

„Het pastorale leven is eveneens onontbeerlijk. Alle seminaristen hier zijn ergens pastoraal ingeschakeld. Ze zijn minstens 24 uur per week verbonden aan een parochie, nooit hun thuisparochie. En tijdens de vakantiemaanden moeten ze minstens één maand pastoraal actief zijn. Het laatste jaar is integraal gewijd aan de pastorale stage.”

Tandje bij zetten

„Er is natuurlijk ook de intellectuele vorming. Ze worden gestimuleerd om meer dan het nodige te doen. Een extra boek of een artikel te lezen. Ook als priester zullen ze zich moeten bijscholen. De cursussen geven we op het seminarie, maar elk jaar volgen ze minstens ook één cursus aan de theologische faculteit van de universiteit” verduidelijkt de president. „Nog een van de voordelen van Louvain-la-Neuve. Ten slotte is er het gemeenschapsleven. We houden er hier geen verkrampde gezagsverhoudingen op na. Er heerst een informele sfeer met veel zin voor humor, maar met absoluut respect voor de andere en een grote welwillendheid.”

„Seminaristen leven hier niet in een cocon. We nodigen geregeld mensen uit voor een lezing of een gesprek. Priesters met verschillende interesses en stijlen. Zo leren ze dat er in de Kerk ruimte is voor verscheidenheid, zolang je maar loyaal bent en weet dat we allemaal behoren tot dezelfde Kerk.”

„Het gebouw is voorzien op dertig kandidaten en de resterende kamers verhuren we aan leken studenten. De architectuur van het gebouw laat toe dat we met kleine groepen afzonderlijke leefruimtes kunnen creëren en zo de privacy bewaren.”

„Seminaristen krijgen in de universiteitsstad zo een extra kans om met leeftijdsgenoten in voeling te blijven en niet te vervreemden van wat bij hen leeft. Anderzijds is het goed voor universitair en om contact te hebben met toekomstige priesters”, besluit Eric de Beukelaer

De sfeer is opperbest en de verhouding met de bisdommen prima, bevestigt ons één van de studenten. En ook de president blijkt terug op een geslaagd eerste jaar met een ongewone opleidingsformule.

Info over de Vlaamse opleiding is te vinden op www.roepingen.be, klik op *Roepingwijzer* en vervolgens op *Priester*. Kandidaten voor de priesteropleiding krijgen meer informatie bij Etienne Heyse, president Johannes XXIII-seminarie, Herestraat 51, 3000 Leuven, telefoon 0476/31.88.65, e-mail etienne.heyse@scarlet.be. Voor het bisdom Brugge surf u naar www.priesterworden.be.